HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

קיימסיה. טעמא דר"ל דמתני' כדר' שמואל: **לא היא.** עלמה: **ולא דמיה.** ע"י פדיון כשנפל בה מום: **אלא הקדש דמיה.** דהיינו קדושת בדק הבית: **ואמרה יאות.** ושפיר קאמרת שעופות נבד"ה: **לקריבו.** לעולה לקיים המזבח ח"ל דכתיב בבקר: **שאין לעוף פדיון.** אף שנפל בו מום כדאיתא בתו"כ: **לפום כן וכו'.** לפיכך לריך לומר דעופות לא קדש מתחילה אלא קדושת דמיה: **טעמא דהיון פגיה.** טעמו דהך דתמר אליבא דר"ש המפרש נקבה לעולה ולאשם ולפסח אינו עושה תמורה: **אלא אפי' עמאה כאותו הש"ס.** שלא קרא עליו שם קרבן הראוי לו: **וקשיא נדא כתיב והעמיד והעריך.** בתמיה וכי קרבן זה שהוא תם בעי העמדה והערכה דהא כתיב והעמיד והעריך וכאן ממ"נ לא בעי העמדה והערכה או שאינו קדוש כלל או שהוא עכשו קרב למזבח: **ה"ג יאלה נקבה שבעולה.** וה"פ אם הקדשים נקבה לעולה הרי היא ראויה למזבח נשם שלמים: **הרי הרוכע והנרבע.** דתני בתוספתא פ"ק דתמורה דעושין תמורה ואינם ראויה להקריבה כלל: **אלא.** דומיא דטמאה ממש שאין במינה קרבן לאפוקי עולת נקבה שיש במינה קרבן: **ה"ג בהדא דתיב והעמיד והעריך.** קיומא דתיובתא דר"ז הוא כיון דקרא איירי בטמאה ממש לריכה העמדה והערכה:

הלכה ה מתני' מעשרין את הלשכה.

מזבח ההקדש כדתניא בתוספתא אחת לג' יום משערין את הלשכה. כל מי שמכר להן יינות ושמנים וסלתות ואמר תנו לי מעותי אין שומעין לו[1] אלא הולך אצל גזבר וגזבר מעמידו אצל שולחני: **איד ההקדש על העליונה.** אם נתיקרו אינו מפסיד ההקדש שהמעות קונות כדכתיב ונתן הכסף וקם לו. הוללו אין ההפסד להקדש לפי שאין כח הדיוט חמור מן ההקדש שאינה קונה אלא במשיכה: **הפליעה סולת הפליעה לו.** למוכר ואסור למזבח דתנו רבנן במנחות בפרק כל קרבנות סולת שהפליעה רובה פסולה מטין שהפליעו רובן פסולות. וכן אם נשפך היין נשפך למוכר כדתניא בתוספתא פ"ב אינו מקבל את מעותיו עד שיהא המזבח מרלה. ירושלמי תני ר' שמעון אומר מיד

היה מקבל מעותיו והכהנים זריזין הן:

מתני' אלו הן הממונים. ירושלמי רבי חזקיה ורבנן חד אמר כשירי כל דור ודור בא למנות וחרנא אמר מי שהיה באותו דור מנה מה שבדורו[1] (מאן דאמר כשירי כל דור ודור בא למנות על כולן הוא אומר[3] זכר צדיק לברכה מאן דאמר מי שהיה באותו דור מנה מה שבדורו על כולן הוא אומר ושם רשעים ירקב ועל מי נאמר זכר צדיק לברכה על בן קטין וחבריו) אמר

אמר ר' יוסי קיימתיה כהא דא"ר שמואל בשם ר' זעירא כל שאינה יכולה ליקרב לא היא ולא דמיה לא קדשה אלא הקדש דמים ואת אמרת יאות להקריבו אין את יכול דכתיב בבקר ולא עופות לפדותו אין את יכול [8]שאין לעוף פדיון לפום כן צריך מימר לא קדשה אלא קדושת דמים חברייא בשם רבי יוחנן ר' אייבו בר נגרי אמר קומי רבי אילא בשם רבי יוחנן טעמא דהין תניא [1]ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' מה ת"ל טמאה אלא אפילו טמאה באותו השם וקשיא בדא כתיב והעמיד והעריך ר' זעירא בשם ר"א לא אמר כן אלא ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' כל שאינה ראוי ליקרב לא כאן ולא במקום אחר אינו עושה תמורה יצאת נקבה (שבעוף) לעולה אע"פ שאינה ראויה ליקרב כאן ראוי ליקרב במקום אחר (א)רבי אבון ורבי בון בעון קומי רבי זעירא הרי [2]הרובע והנרבע שאינן ראוין ליקרב לא כאן ולא במקום אחר והרי הן עושין תמורה אמר לון אף אני לא אמרתי אלא טמאה ממש (ס"א ממום) וקשיא בדא כתיב והעמיד [2]והעריך:

הלכה ה מתני' [3]אחת לל' יום משערין את הלשכה כל[6] המקבל עליו לספק סלתות מארבע עמודו משלש יספק מד' משלש ועמדו מד' יספק מד' שיד הקדש על העליונ' אם התליעה סולת התליעה לו ואם החמיץ יין החמיץ לו אינו מקבל מעותיו עד שיהא המזבח מרצה: **גמ'** תני[3] בשם ר"ש מיד היו מקבלין את מעותיהן והכהנים זריזין הן:

הדרן עלך פרק התרומה

הלכה א מתני' [7]אלו הן הממונים שהיו במקדש יוחנן בן פנחס על החותמות אחייה על הנסכים (ב)מתיה בן שמואל על הפייסות פתחיה[2] על הקנין פתחיה זהו מרדכי ולמה נקרא שמו פתחיה שהיה פותח דברים ודורשן ויודע בשבעים לשון. בן אחייה על חולי מעיים נחוניה חופר שיחין גביני כרוז בן גבר על נעילת שערים בן[7] בבי ממונה על הפקיע בן ארוא על הצלצל הוגרם בן לוי על השיר בית גרמו על מעשה לחם הפנים בית אבטינס על מעשה הקטורת ואלעזר על הפרוכת ופנחס המלביש[5]: **גמ'** ר'[1] חזקיה א"ר סימון ורבנן חד אמר כשירי דור ודור בא למנות עליהן וחרנה אמר מי שהיה באותו דור מנה מה שבדורו (א)(מאן דאמר כשירי כל דור ודור בא למנות על כולן הוא אומר[3] זכר צדיק לברכה מאן דאמר מי שהיה באותו דור מנה מה שבדורו על כולן הוא אומר ושם רשעים ירקב ועל מי נאמר זכר צדיק לברכה על בן קטין וחבריו)

אלא דתנן בפ"ג דיומא בית גרמו לא רלו ללמד על מעשה לחם הפנים בית אבטינס לא רלו ללמד וכו' הוגרם בין לוי היה יודע פרק בשיר ולא רלה ללמדו בן קמלר לא רלה ללמד

ריבב"ן

מתני' משערין את הלשכה. לפרוע את חובת ההקדש כדתניא בתוספתא אחת לג' יום משערין את הלשכה. כל מי שמכר להן יינות ושמנים וסלתות ואמר תנו לי מעותי אין שומעין לו[1] אלא הולך אצל גזבר וגזבר מעמידו אצל שולחני: **איד ההקדש על העליונה.** אם נתיקרו אינו מפסיד ההקדש שהמעות קונות כדכתיב ונתן הכסף וקם לו. הוללו אין ההפסד להקדש לפי שאין כח הדיוט חמור מן ההקדש שאינה קונה אלא במשיכה: **הפליעה סולת הפליעה לו.** למוכר ואסור למזבח דתנו רבנן במנחות בפרק כל קרבנות סולת שהפליעו רובה פסולה מטין שהפליעו רובן פסולות. וכן אם נשפך היין נשפך למוכר כדתניא בתוספתא פ"ב אינו מקבל את מעותיו עד שיהא המזבח מרלה. ירושלמי תני ר' שמעון אומר מיד

היה מקבל מעותיו והכהנים זריזין הן:

מתני' אלו הן הממונים. ירושלמי רבי חזקיה ורבנן חד אמר כשירי כל דור ודור בא למנות וחרנא אמר מי שהיה באותו הדור מנה מה שבדורו. על החותמות שהיה נותן חותם למי שרולה סולת ויין ושמן מן הגזבר דלמיהן יהודע לכל ומי שבא לקנות מן ההקדש נותן מעות ליחמן והוא נותן לו חותם והיה כתוב בו דמי נסכי כבש או איל או פר כדמפרש לקמן וכתב בו אם היום ואם המשמר ואמיה היה נותן לו הסולת והיין והשמן: **על הפייסות.** כדמפרש ביומא פ"ב כשהיו בתין לחפיס זקן ויושב במערבה בלשכה חליה בנויה בקודש וחליה בנויה בחול ומלמד להם דרך הפייס ח"ל הוא היה נוטל מלנפת מרחשו של ח' מהן וממנו היה מתחיל המנין כדמפרש התם: **פתחיה זה מרדכי בלשן ולמה נקרא שמו פתחיה שהיה פותח דברים ודורשן ויודע בשבעים לשון.** היכי דמי פותח דברים ודורשן כדאמר במנחות בפרק ר' ישמעאל (דף סד:) מעשה שבא העומר מגגות לריפין ושתי הלחם מנקצת עין סוכר מטוא עומר לא הוו ידעי מהיכא לייתויי אכרוז אתא הוהו אכרוז אומיב חדא ידיה אאיגרא וחדא ידיה אלריפה אמר להו מרדכי מי איכא דוכתא דשמיה גגות לריפין או לריפין גגות בדוק ואשכח מטוא לאתויי שתי הלחם לא הוו ידעי מהיכא לייתויי מפרש בירושלמי לפי שכל התבואות נשדפו באותה שנה באתר ישראל אכרוז אתא הוהו אכרוז אומיב חדא ידיה אעיניה וחדא ידיה אסכרא אמר להו מרדכי מי איכא דוכתיה דשמיה עין סוכר או סוכר עין בדוק ואשכח הנהו ג' נשים לחמיין ג' קנין חדא אמרה לזיבתי וחדא אמרה לימתי וחדא אמרה לעיתי. סבור זיבתי זיבה ממש לימתי ששפעה כיס לעיתי שופעת כמעין דכלהו חדא לחטאת וחדא לעולה אמר להו מרדכי שמא בזוב סיכנה כיס סיכנה בעיתא סיכנה וכולן עולות דבגדר הביאוס בדוק ואשכח היינו דתנן פתחיה על הקנין שהיה עומד לפרס כילד מביאות הנשים קנינם: **מתני' על חולי מעיים.** ירושלמי על ידי שהכהנים הולכין יחפין

על מעשה הכתב על הראשונים הוא אומר זכר לדיק לברכה ועל האחרונים הוא אומר שם רשעים ירקב ועל האחרונים הוא אומר שם רשעים ירקב אם אבטינס היו כשרים שהרי מנה התנא אותם כאן ושם רשעים ירקב אבן קמלר לחודיה קאי: **על כן קטין וחבריו.** אפילו על בית גרמו:

תקלין חדתין

יוחנן גופיה דדרש טמאה לאותו השם שאינה ראויה לעולה. ורמי דידיה אדידיה דלעיל דאמר סבלא דיליה שבן כשרה כו' ח"כ אינה טמאה לאותו השם ואין מפרש טעמיה דרשב"י מטעם זה ולהכי גרסינן לימתא דחבריא שמוך לעיל מינה וגרסת הספרים שיבוש הוא לאיך פריך מר' יוחנן אחד"ל וגם דכל שקלא וטריא שייכא לעיל דעבקינן בטעמייהו דר"ש: **ת"ר יוסף קיימתיה בהפיה דאמר שמואל כל שאינה קריבה כו'.** רבי יוסף אמר שהוא קיים דבריו אלא ליתמוה כל כך דמה שאמר שמאה שאותו השם הייתו דבהקדש סתם כמו המקדים נכסיו והיו בהן עופות אינה קדשה לא היא ולא דמיה דאינו בנקר כתיב ולא עופות. ודמייה הייתו כשנפלה בה מום ג"כ לא קדשה שאין לעוף פדיון אף בנפל בה מום כדתניא בספרא ולכן נקרא טמאה לאותו השם לאינה ראויה בכולה שם עולה ולכן דרש לה בקרא הכי טמאה לאותו השם וכו' והעמיד לאוריי דאינו עושה תמורה ועיל גבי טעמא דר"ש הכי פריש לה הוחיל ופעם בהקדש עוף תמימה בפירוש לעולה קדשה קדושת הגוף ולהכי אלה הכא גבי נקבה קדושת הגוף לענין לעשות תמורה ולהכי נטר בסדר השקלא וטריא דר"י אדר"י עד דאמר טעמא דר"ש דמפורש בנקר ולא עופות: **מתני' משערין את הלשכה.** קונינן שער ליינות ושמנים כו' עד ל' יום והגזברין וקומין מהם מה שלריכין לאותו הזמן ואם בשייקר המקח אין מוסיפין דמים ואם הוזל לוקחים כפי הוזל: **המקבל כו'.** ביומא הקליר ולהגיר היו לוקחים מעות אצל הגזברין והיו מקבלין עליהם להספיק סלתות ושמנים כל השנה ואם היה אז נמכרים ד' סאין בסלע והוקרו עד שעמדו ג' סאין בסלע לריכים ליתן ד' להקדש קונה בכסף דכתיב ונתן הכסף וקם לו וכן אם הוזלו נותן כשער שהוזל דלא גרע מהדיוט שאינו קונה אלא במשיכה: **הפליעה לו.** ואפי' משך הגזבר ונתן מעות אחריותם עד שיהא **מקבל מעותיו.** אינם נתפצים מעותיו של חנוני ולא זכה בהם אע"פ שקבלום מהגזבר: **עד שיהיה המזבח מרלה.** שיעלה לרלון על המזבח הלכך אם התליעה הסולת או שהחמיץ היין אחריותם על החנוני: **גמ' תני בשם ר"ש מיד היו מקבלין את מעותיהן.** דלא תיישבי דדרש טמאה לאותו השם שאינה ראויה לעולה. ורמי דידיה אדידיה דלעיל דאמר סבלא דיליה שבן כשרה כו' ח"כ אינה טמאה לאותו השם ואין מפרש טעמיה דרשב"י שמוך לעיל מינה וגרסת הספרים שיבוש הוא לאיך פריך מר' יוחנן אחד"ל וגם דכל שקלא וטריא שייכא לעיל דעבקינן בטעמייהו דר"ש: **ת"ר יוסף קיימתיה בהפיה דאמר שמואל כל שאינה קריבה כו'.** רבי יוסף אמר שהוא קיים דבריו אלא ליתמוה כל כך דמה שאמר שמאה שאותו השם הייתו דבהקדש סתם כמו המקדים נכסיו והיו בהן עופות אינה קדשה לא היא ולא דמיה דאינו בנקר כתיב ולא עופות. ודמייה הייתו כשנפלה בה מום ג"כ לא קדשה שאין לעוף פדיון אף בנפל בה מום כדתניא בספרא ולכן נקרא טמאה לאותו השם לאינה ראויה בכולה שם עולה ולכן דרש לה בקרא הכי טמאה לאותו השם וכו' והעמיד לאוריי דאינו עושה תמורה ועיל גבי טעמא דר"ש הכי פריש לה הוחיל ופעם בהקדש עוף תמימה בפירוש לעולה קדשה קדושת הגוף ולהכי אלה הכא גבי נקבה קדושת הגוף לענין לעשות תמורה ולהכי נטר בסדר השקלא וטריא דר"י אדר"י עד דאמר טעמא דר"ש דמפורש בנקר ולא עופות: **מתני' משערין את הלשכה.** קונינן שער ליינות ושמנים כו' עד ל' יום והגזברין וקומין מהם מה שלריכין לאותו הזמן ואם בשייקר המקח אין מוסיפין דמים ואם הוזל לוקחים כפי הוזל: **המקבל כו'.** ביומא הקליר ולהגיר היו לוקחים מעות אצל הגזברין והיו מקבלין עליהם להספיק סלתות ושמנים כל השנה ואם היה אז נמכרים ד' סאין בסלע והוקרו עד שעמדו ג' סאין בסלע לריכים ליתן ד' להקדש קונה בכסף דכתיב ונתן הכסף וקם לו וכן אם הוזלו נותן כשער שהוזל דלא גרע מהדיוט שאינו קונה אלא במשיכה: **הפליעה לו.** ואפי' משך הגזבר ונתן מעות אחריותם עד שיהא **מקבל מעותיו.** אינם נתפצים מעותיו של חנוני ולא זכה בהם אע"פ שקבלום מהגזבר: **עד שיהיה המזבח מרלה.** שיעלה לרלון על המזבח הלכך אם התליעה הסולת או שהחמיץ היין אחריותם על החנוני: **גמ' תני בשם**

ר"ש **מיד היו.** דלא תיישבי שיפסלו שהכהנים זריזין הן: הדרן עלך התרומה **פרק רביעי מתני' אלו הן הממונים כו'.** לשון רבינו הגאון. כולם נקראו ע"ש הראשון וכן במלכים פרעה ואבימלך ומלכי לדק וכמ"ש בנמנות במרדכי. ובירושלמי בפנחס המלבש: **הפייסות.** לחורות סדר הגורלות מי יזכה בעבודה זו ומי בא לאחרת: **הקנים.** כגון זב וזבה ויולדת שמביאין קני חובה ונתנים מעותיהם לשופרות שבמקדש והממונים על השופרות לוקחים המעות ומביאין בהן הקנים והיה לריך שיתמנה על זה חכם גדול ובקי כדלמרינן במסכת אבות קנים ופתחי נדה הן הן גופי הלכות: **שהיה פותח דברים וכו'.** והוא מרדכי בלשן שעלה מן הגולה ונקרא כן שהיה בולע לשונות הרבה כדמפרש בגמרא: **על חולי מעיים.** מפרש בגמרא: **חופר שיחין.** היה בקי במחיצות שיחין כדמפרש בגמרא והיה ממונה לחפור שיחין כדי שיהיו מים מצויין לעולי רגלים: **גביני.** כך שמו של אדם המכריז כדמפרש בגמרא: **על נעילת שערים.** לנעול השערים בערב ולפתחן בבקר: **על הפקיע.** מפרש בגמ': **בצלצל.** כלי שיר שיש לו קול גדול לשון תצלינה אזניו לימלי"ו בלע"ז וכשהיו שומעין קולו היו הלוים מתחילין בשיר: **על השיר.** להתחיל את השיר וכשהיה מסיים היו כולן מסיימין: **בית גרמו וכו'.** כולה מפרש בגמרא: **גמ' כשירי דור ודור בא למנות.** שלא אפשר שאלו המזכרים היו ממונים בכל זמן הבית דבכל דור ודור היו משתנים הממונים לכן פירש דאותן הכשרים שבכל מיעוי ומיעוי מנה התנא במשנתנו: **מי שהיה באותו הדור.** כשעלו ישראל מן הגולה מנה אותן שהיו בדורו ולא כל הממונים שהיו מזמן הבית: **על כולן הוא אומר וכו'.**

כולה מפרש בגמרא: **גמ' כשירי דור ודור בא למנות.** שלא אפשר שאלו המזכרים היו ממונים בכל זמן הבית דבכל דור ודור היו משתנים הממונים לכן פירש דאותן הכשרים שבכל מיעוי ומיעוי מנה התנא במשנתנו: **מי שהיה באותו הדור.** כשעלו ישראל מן הגולה מנה אותן שהיו בדורו ולא כל הממונים שהיו מזמן הבית: **על כולן הוא אומר וכו'.**

מתני' אלו הן הממונים כו'. לשון רבינו הגאון. כולם נקראו ע"ש הראשון וכן במלכים פרעה ואבימלך ומלכי לדק וכמ"ש בנמנות במרדכי. ובירושלמי בפנחס המלבש: **הפייסות.** לחורות סדר הגורלות מי יזכה בעבודה זו ומי בא לאחרת: **הקנים.** כגון זב וזבה ויולדת שמביאין קני חובה ונתנים מעותיהם לשופרות שבמקדש והממונים על השופרות לוקחים המעות ומביאין בהן הקנים והיה לריך שיתמנה על זה חכם גדול ובקי כדלמרינן במסכת אבות קנים ופתחי נדה הן הן גופי הלכות: **ויודע בשבעים לשון.** הוא קיומא דמיתתא דלהכי מינוהו לזה לפי שכל הנשים שמביאין הקנים לשותם מטוים לתלוותם ומשובש ג"כ והוא היה מבין כל ע' לשון וממילא הבין כל שיבושי אותן הלשונות וכמפרש בגמרא על אחת שאמרה לזיבתי ופירש הוא טוותה שבא זאב ליטול את בנה: **על חולי מעים.** מפרש בגמרא: **חופר שיחין.** כדי שיהא מים מצויין לעולי רגלים: **גביני.** שם אדם המכריז: **צלצל.** לימל"ו בלע"ז וכשהיו שומעין קולו היו מתחילין הלוים בשיר: **בן לוי.** משבט לוי על השיר להתחיל וכשאיומו היו כולן מסיימין: **גמ' כשרי כל דור ודור.** שלא מנה רק הכשרים המיומחים. ולכן מנה אלו בלבד אע"פ שהיו עוד בדורות אחרים ממונים אחרים לא מנה אלא המעולים כמ"ש ראיתי בני עליה והמה מועטים במספר: **מי שהיה באותו הדור כו'.** ולאו דוקא משום שהן כשרי כל דור אלא המעוה מנה אלו שהיה בדורו: ה"ג **סמן פגינן.** ביומא פרק ג': **עליהן הוא אומר זכר כו'.** דאיתא ס"ל שכל המעוות כאן היו כשרים וא"כ לדידיה לריך לפרושי מ"ש ביומא על הראשונים נאמר זל"ל על כולם גם אצית גרמו ובית אבטינס אף שמזכירים שם במשנה לגנאי. אף דבברייתא אמרו שמלאו תשובה לדבריהם וכ"ה בסוגיין ולכן נאמר גם עליהם לא רלו ללמד שלא מנה תשובה לדבריו נאמר ושם רשעים כו': **מ"ד מי שהיה כו'.** ול"ד כשרים ס"ל מתני' דיומא כשפשוט דעל הראשונים קאי על בן קטין וחבריו דחשיב שם בריש מתני' דמזכירן לשבח עליהן קאי מ"ש זל"ל וגירסת הספרים

ג) בנא מלינא מ ב מנחות ל ח, ב) לעיל פ"ג הל"ב, ג) מנחות סה ב, ד) יומא כג ב, ה) בש"ס בבלי דפו"ר איתא על המלבוש, ו) ירושלמי יומא פ"ג הלכה טו, ז) עי' בתוספתא בפ"ב דלתא שם כהן לישנא ורלה שחסר כאן בהעתקת לשון התוספתא וע"ש היטב,

עין משפט נר מצוה

מה א מיי' פרק ו מלסוטי מזבח הלכה ד:

מו ב מיי' פרק ח מתמורה הלי"מ:

מז ג מיי' פ"ז מהלי המקדש הלי"ג ובהסגות:

א ד מיי' שם הל"ח:

נוסחת הבבלי

(א) רבין ורבי בון ור' והגרבע הרי אינן לריכין כו': **(ב)** מתתיה בן שמואל כו':

הגהות הגר"א

[א] ה"ג תמן תניין על הראשונים נאמר זכר לדיק לברכה ועל אלו נאמר שם רשעי' ירקב מ"ד כשירי דור ודור בא למנות עליהן הוא אומר זל"ל מ"ד מי שהיה באותו דור מנה מה שבדורו על מי נאמר זל"ל על בן קטין וחבריו כל"ל. והוא ביומא פ"ג וגי' הספרים תשובה ועי' בס' מ"ח טעם מרווח ועיין בק"ע שהבא הגמרא ביומא שם:

ציון ירושלים

הוגרס בן לוי על השיר. עי' תוספות יו"ט מ"ש בזה ועי' שו"ת (ח) אא"ז סימן טו בהגהת בנו הרב שם:

תורה אור השלם

1. וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לִיְיָ וְהֶעֱמִיד אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: ויקרא כז יא
2. וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יִהְיֶה: ויקרא כז יב
3. זֵכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב: משלי י ז